

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Grzegorza Pap.
Piątek: Nicefora B. M.
Sobota: Matyldy Kr. W.
Niedziela: Longina M.

Wschód słońca o godzinie 6-ej minut 29.
Zachód " 5-ej " 53.
Długość dnia godzin 11 " 24.
Przybyło " 3 " 42.

Wschód księżyca o godzinie 7 minut — r.
Zachód " 5 " 51 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 21 cali 9.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 6° R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z poł.

Poniedziałek: Eufrozyny P.
Wtorek: Gertrudy P.
Środa: Gabriela Arch.
Czwartek: Józefa Obl. M. N. P.

Dodatek poranny.

Redakcja Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

— D. 2 (14) marca r. b., jako w dniu uroczystości Wstąpienia na Tron NAJJASNIEJSZEGO PANA, obywatele m. Warszawy mogą w ciągu tego dnia, od rana przyozdabiać domy flagami, a następnie o zmroku iluminować swoje posesje.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Ludosławy; jutro Niesisława.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków wydziału kasy pożyczkowej Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 po południu.)

Wybory: Składanie kartek wyborczych na pięciu członków komitetu, oraz trzech członków delegacji rewizyjnej Towarzystwa muzycznego. (Kancelaria Towarzystwa w gmachu teatralnym—od 6—7-ej wieczorem, poczem nastąpi obliczenie głosów.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. N 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—Wystawa obrazów Krywul. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 7-ej wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy Świat N 56—od 10-ej rano do 7 1/2 wieczorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krakowsk.-Przedm. N 66—od 10-ej rano do 4-ej po południu. Wejście bezpłatne.)—Wystawa etnograficzna, złożona z przeszło 1,000 okazów, przewiezionych przez p. Leopolda Janikowskiego z południowo-zachodnich brzegów Afryki. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. N 66—od 10-ej rano do 3-ej po południu.)—Wystawa nasion zbóż, traw, oraz produktów rolniczych fabrycznych. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—od 10-ej rano do zmierzchu.)

Odczyty: Dla członków Towarzystwa ogrodniczego i osób zaproszonych ostatnia pogadanka popularna p. Edmunda Janikowskiego z dziedziny owocarstwa. (Lokal Towarzystwa, Chmielna 14—7 wieczorem.)

Zabawy: Raut muzyczny na dochód ubogich chorych, pod opieką pań miłośniczek św. Wincentego a Paulo zostających. (Sala ratuszowa—10 wieczorem.)

Teatry: Letni: dziś „Lukrecja Borgia”; jutro „Hamlet” (występ gościnny pani Heleny Modrzejewskiej—abonament N III-ci, przedstawienie 1-sze); — Rozmaitości: dziś „Okno na pierwszym piętrze”, „Konkurent i mąż”, oraz „Teatr amatorski”; jutro „Paryżanin”, oraz „Występek panny Józki”; — Mały: dziś „Państwo Moulinard”, oraz „Figle Chochlika”; jutro „Zemsta nietoperza”. (7 1/2 wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień 16-ty b. m. 3018 rs. 97 kop. (Pożyczki wydawane będą. Wypuk i prolongata uskutecznią się od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

Kasa przemysłowców.

Jedna z większych naszych instytucji finansowych, Kasa przemysłowców warszawskich, zdawała wczoraj przed reprezentantami swoimi sprawę z czynności, dopełnionych w okresie od d. 1-go stycznia do d. 31-go grudnia 1890-go r.

Zgromadzenie, które zagnał w zastępstwie nieobecne p. Karola Szlenkera, p. Teofil Seidler, przy udziale 64 reprezentantów, zaprosiło na przewodniczącego p. Ludwika Spiessa, na sekretarza p. Noskowskiego, na asesorów pp. Czosnowskiego i Januskiewicza.

Po ukonstytuowaniu w ten sposób biura prezydjalnego i odczytaniu regulaminu właściwego, pierwszy zabrał głos p. Brodzki w kwestji sprawozdania komitetu.

Pan B. uznaje pożyteczną dla instytucji działalność komitetu, nie czyni żadnego zarzutu treści sprawozdania, sędzi jednak, iż z uwagi na charakter kasy, cel jej i zakres czynności, wykazać należy niezgodność ducha rozwoju instytucji z założeniem, uwydatniającą się w dwóch głównych punktach. Po pierwsze kasa w udzielaniu pożyczek zamało uwzględniła pożyczki, wydawane rzemieślnikom i drobnym przemysłowcom. Po drugie: pobiera prócz niespotykanego w żadnej instytucji finansowej tak wysokiego procentu, oddzielną prowizję przy zamianie jednego weksla na drugi. Ta ostatnia szczególnie manipulacja, będąca również wyłącznością Kasy przemysłowców, nieczem usprawiedliwić się nie daje. Mniejsza dywidenda drobnostką jest dla członków, prowizja zaś ściągana przeważnie od kategorii dłużników, którzy dlatego zamieniają jeden weksel drugim, iż nie są w możności wnieść od razu spłaty całkowitej, jest ciężarem dotkliwym, a tembardziej nieusprawiedliwionym, iż od weksli dłuższoterminowych pobierany jest i tak procent wyższy.

Przemówienie p. Brodzkiego daje powód do długiej i bardzo szczegółowej dyskusji. Zabierają w niej głos prócz członków komitetu, pp.: Wieniawski, Wojciechowski, Juszczyk i wielu innych.

Komitet usprawiedliwiając się z zarzutu pierwsze-

go wykazem liczbowym, dowodzącym, iż największa kategoria pożyczek należy do małych i powołaniem się na odezwe zachęcającą rzemieślników do zapisywania się na członków Kasy — stara się i co do drugiego punktu dowieść potrzeby pobierania zakwestjonowanej prowizji.

Argumentacja jego ostać się wszakże nie może. P. Brodzki broni energicznie wyrażonej opinji; w duchu jego zdania oświadcza się i inni mówcy, potępiając samą zasadę prowizji, w żadnym innym banku w tym charakterze nie spotykaną. Do wyjaśnienia sprawy przyczynia się najwięcej głos p. Wiśniewskiego, łączącego się z głosem interpelanta.

Następuje głosowanie, popierające wniosek pana Brodzkiego jako uzasadniony, a jednocześnie wyrażające desiderata, ażeby komitet i w kwestji pobieranych procentów starał się o możebne ich w przyszłości obniżenie.

Relacja delegacji rewizyjnej nie przedstawia materji do szerszych uwag. Sprawozdanie rachunkowe zostaje zatwierdzone i wniosek pierwszy przez to samo zatwierdzony.

Wniosek II-gi wywołuje pewne wyjaśnienia, dotyczące rozdziału czystego zysku. Kwestjonowaną jest mianowicie pozycja funduszów przełać się mających do kwoty, zarezerwowanej na pokrycie strat ewentualnych, a w połączeniu z taką pozycją r. z. wynoszącą przeszło rs. 16,000. W rezultacie wniosek przechodzi bez żadnych zastrzeżeń.

Co do wniosków III i IV-go, żądających oznaczenia wysokości funduszu na pokrycie różnych kosztów i wysokości kapitałów przyjmowanych na lokatę, te nie przedstawiają żadnej kwestji spornej.

Dłuższego czasu wymagają wybory na prezesa kontrolera, tudzież członków komitetu, wychodzących w r. b. bądź na własne żądanie, bądź kończących swoją kadencję.

Wybory te dają rezultat następujący: Na prezesa, komitetu powołanym zostaje p. Adolf Scholtze 57 gł. Po nim gł. 11 ma p. Aleksander Makowiecki. Na kontrolera p. Antoni Manduk gł. 60; na zawiadującego rachunkowością po p. Scholtzem p. Bronisław Werner gł. 39; na członków zarządu, których w skutku przejścia p. Manduka do komitetu wybrano czterech za-

w którym wszystko jest dokładnie opisane. Ktoby jeszcze i temu nie uwierzył, może napisać list do miasta Lizbony w Portugalji, do jednego pana Santosa, konsula z Brazylii, a dowie się już wszystkiego. Ja nie jestem z tych, co to lud bałamuca, ja chcę tylko, żeby biednym było na świecie dobrze, żeby wszystko szło podług nauki Jezusa Chrystusa za nas ukrzyżowanego.

Mówiąc te słowa, nieznajomy zdjął kapelusz na znak uszanowania dla religji, co też Marynę za serce chwyciło. Potem wydobył on z zanadru pakę papierów, odłączył z nich jeden arkusz żółty i zadrukowany, a dając go Marynie do rąk, rzekł:

— Niechże ci to, moja panienko, przetłumaczy kto znajomy na polskie, bo mnie mogłabyś nie wierzyć, a nawet nie chcę, żebyś wierzyła; ty sama powinnaś się o prawdzie przekonać własnymi oczyma.

Skoro to powiedział ów nieznajomy człowiek, uklonił się Marynie grzecznie kapeluszem i poszedł w stronę Rypina.

Maryna została w polu sama z kawałkiem tego żółtego papieru, czarno zadrukowanego. Nie umiała ona czytać, więc się i przekonać nie mogła, o co chodzi.

Siadła sobie na miedzy, patrzyła na ów papier, myślała o czemś przez czas jakiś; potem się nagle porwała, złożyła papier porządnie, schowała go w zanadrze i co żywo do wsi biegła.

ROZDZIAŁ II.

Żółty list i narady chłopów.

Jeszcze tego samego dnia pod wieczór, to pod karczmą, to około chałupy Grzędziny wystawali różni ludzie i gwarzyli, a najwięcej było młodzieży.

Maryna też zrobiła w domu, co do niej należało, choć ta nie była bardzo robotna, i wyszła przed chałupę. Nasłuchiwała rozmowy innych, a swoją drogą świeżbił ją język, żeby o tym szczęśliwym kraju opowiedzieć: czekała jeno dobrej pory. Zgadało się jakoś akurat, że parobcy poczęli wyrzekać na ciężką służbę we dworze i u gospodarzy rokitnickich, na dużą a ciężką robotę, na lichą płacę i całe złe utrzymanie. Tylko jeden Wicek śmiał się ze skarg owych:

— Ostatnie durnie — powiada — chłopcy takie, co przed babami się żalą, kiedy im się źle dzieje. A cóż na to baba poradzić może? Każda z nich, jak dostanie chłopca, na jego ręce patrzy i jeszcze biedę przysparza.

— Nie mów tak, Wicek — rzeknie Maryna — bo możeby się znalazła baba, co by poradziła na biedę.

— Rajcuj, któż ci broni! — powiada Wicek. — Ale ja tam nie wierzę w babskie rady.

Jak też temi słowy podbił szczęśliwie Marynie bębenka, dopiero ona rozpuściła język i dowodzić zaczęła:

— A wiecie wy, że tylko głupiemu bieda — mówi — bo jest na świecie kraj taki, gdzie się człowiek nie spracuje jak wół, a swoje zawsze dostanie?

— Już ci może i jest, tylo go pierwej trza znaleźć! — odrzekł Wicek ze śmiechem. — Ja zaś takich krajów nie będę szukał, bobym z głodu zdechł, zanim bym je znalazł; swojej roboty muszę pilnować, a nie, to mi jeść nie dadzą.

— No, a kiej wam o takim kraju powiem, to co będzie za to?

— Cóż ma być? — rzeknie Wicek. — Jak znasz, powiedzcie musisz, bo coby kraj znaczył, gdyby był dla samych bab, a chłopów w nim brakowało?

(Dalszy ciąg nastąpi.)

NA ZŁAMANIE KARKU.

POWIEŚĆ

Adolfa Dygasńskiego.

(Dalszy ciąg.)

Ten człowiek mówił tak jakoś poważnie, że w Marynie aż serce zadrżało, jakby się wzruszyła w kościele na kazaniu. Spojrzała pokornie na nieznajomego, myślała, że to chyba jakiś prorok, a on tak dalej mówił:

— Pan Bóg chce, żeby wszyscy ludzie byli szczęśliwi; ale ludzie są głupi i Boga nie słuchają. Nie jeden zapaprze się w nędzy i ani pomyśli, że mógłby dobremi kołmi jeździć, a chodzi piechotą, że mógłby mieć cienką koszulę, świecące buty, a chodzi w zgrzebnym płótnie i boso. O, w Polsce takich głupich jest dużo!

Tak się rozwodził ów wędrowiec i Maryna ani spostrzegła, że z nim zaszła w szczerę pole między wzgórzami. Dopiero tutaj on się obejrzał wkoło, stanął i mówił w te słowa:

— Jest kraj, co się nazywa Brazylja, kraj bardzo bogaty; ziemi tam tyle, że gdyby nią wszystkich polskich chłopów obdzielić, to każdy byłby jeszcze bogatszy od najbogatszego tutaj szlachcica. Do onej Brazylii niełada kto zajedzie, bo mało kto wie, gdzie ona leży. Tacy dostaną najlepsze grunta, rozbiorą najpiękniejsze lasy i w dodatku dostaną największe zapomogi, żeby się zagospodarowali... Co ja mam z panną długo mówić? Daję tu oto taki dokument.

proszeni zostają pp.: Teofil Seidler gł. 58, Edward Jantzen gł. 54, Karol Machleid gł. 53, Władysław Gostyński gł. 40.

Wniosek V-ty, który odłożono na koniec posiedzenia poruszył sprawę jednorazowego subsidjum na założenie bazaru rzemieślniczego.

Pod decyzję zebrania ogólnego przychodzi on już po raz drugi. W r. z. domagano się pożyczki na jego założenie i ani komitet, ani zgromadzenie takowej na rzecz nieistniejącej udzielić nie mogły. Obecnie cel został już prawie osiągnięty. Uczestnicy zaś tem śmielej odwołać się mogą do Kasy, gdy fundusz, aż do uzbierania sumy rs. 10,000 potrzebnej na założenie bazaru, lokowanym jest w teje instytucji.

Wniosek został też jednogłośnie przyjęty. Kasa przemysłowa ofiaruje na rzecz bazaru rs. 1000, z tem tylko zastrzeżeniem, iż suma ta wypłaconą zostanie wówczas, gdy stanowiąc będzie dopełnienie do złożonych już poprzednio rs. 9000.

W materji tej p. Brodzki domagał się jeszcze pewnej poprawki co do samej ofiary, żądając mianowicie, ażeby procent od niej już od chwili obecnej szedł na rachunek bazaru. Poprawki tej jednak nie przyjęto, ze względu na utrudnienie, jakie wprowadziłaby ona w manipulacji rachunkowej.

—C.—

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

== Ministerjum finansów złożyło, jak donoszą dzienniki petersburskie, w komisji, zajmującej się kredytem melioracyjnym, projekt kredytu na zakup maszyn rolniczych, opracowany przez fabrykantów ruskich.

== Dzienniki petersburskie donoszą, iż ministerjum finansów zamierza wydać rozporządzenie, na mocy którego wszystkie przedsiębiorstwa handlowe mają być obowiązkowo prowadzone pod firmą ich rzeczywistych właścicieli. Jedynie tytułem wyjątku stare firmy będą mogły być używane przez spadkobierców z warunkiem wszakże, aby na szyldach, blankietach handlowych i t. d. znajdowało się oprócz firmy i nazwisko nowych właścicieli.

== Okazało się, iż 96-iu popisowych z Warszawy nie przybyło dla odbycia powinności wojskowej w czasie minionego poboru. Otóż służba policyjna otrzymała polecenie przedsięwziąć, co następuje: 1) popisowi znajdujący się pod śledztwem sądowym mają być odesłani do komisji poborowej dla odbycia superrewizji; 2) popisowych, którzy się nie stawili z powodu choroby, winien odwiedzić lekarz cyklowy w asystencji urzędnika policyjnego i zbadać stan zdrowia, oraz zaznaczyć w protokole, kiedy można będzie spodziewać się ich wyzdrowienia, 3) wreszcie co do popisowych, którzy nie stawili się z niewiadomych przyczyn, przedsięwziąć energiczne środki, aby ich odszukać, w razie gdy popisowy nie usprawiedliwi dostatecznie swego niestawienia, należy go zatrzymać w areszcie policyjnym. Jednocześnie służba policyjna obowiązana jest odszukać współników i pomagających ukrywać się popisowym, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności prawnej.

== Dziś i jutro, z powodu miesięcznej rewizji, w kasie magistratu i istniejącego przy nim lombardu miejskiego nie będą załatwione czynności bieżące, które tym sposobem rozpoczyna się dopiero w poniedziałek, dnia 16-go b. m. Pomimo rozpoczynającej się w tymże dniu licytacji mareowej, lombard miejski będzie wydawał pożyczki, lecz jedynie zrana od godziny 9-iej do 10-iej; co zaś do prolongaty zastawów, to jakkolwiek termin prekluzyjny już minął, jednakże lombard, jako instytucja dobroczynna, pragnąc czynić możliwe ułatwienia zastawcom, będzie przyjmować zaległe procenty, w ciągu trwania licytacji, wszakże jedynie tylko od kwalifikujących się do sprzedaży na tej licytacji zastawów i o tyle, o ile to nie będzie tamować prawidłowego biegu licytacji i innych czynności bieżących. Tym sposobem każdy z zastawców nie tylko ma możność wykupienia fantu w ostatniej chwili, zanim sprzedany zostanie, lecz także zaprolongowania.

== P. Aleksander Pajewski, redaktor i wydawca czasopisma *Kolce*, złożył warszawskiemu Towarzystwu dobroczynności rs. 200, jako czysty zysk ze zbiorowej książki p. t. „Na garnuszek”.

== Dowiadujemy się, iż wkrótce udają się do Brazylji: p. Mikołaj Glinka ze Szczawina i ks. Chelmiński, celem ułatwienia powrotu do kraju tym wychodźcom, którzy chcą tego powrotu wyrazić.

== Wczoraj zarząd tramwajów, korzystając z dni pogodnych, wysłał po raz pierwszy w r. b. wagony letnie.

== Delegowani do wzięcia udziału w komisji, mającej na celu gruntowną organizację policji łódzkiej,

pom. oberpoliemajstra jenerał-major Polenow i urzędnik do szczególnych poruczeń r. st. Chrzanowski, udali się do Łodzi, gdzie przez dłuższy przeciąg czasu pozostaną.

== Na mający się odbyć w d. 20-ym b. m. ogólny zjazd przedstawicieli wszystkich kolei w Petersburgu z ramienia zarządu kolei wydelegowany został pomocnik naczelnika ruchu, inżynier p. Adam Skawkowski. Przedmiotem obrad będą zmiany, mające się wprowadzić w obowiązującym obecnie rozkładzie jazdy pociągów osobowych na sezon letni r. b.

== Dyrektor finansowy k. lei wiel. niskiej, p. Karol Strasburger, po spełnieniu misji służbowej w Berlinie udał się już do Petersburga. Powrót p. Strasburgera do Warszawy spodziewany jest przy końcu bieżącego tygodnia.

== Z teatru i muzyki.

* Z powodu niedyspozycji panny Noiretówny projektowane na dzisiaj widowisko w teatrze Rozmaitości częściowej uległo zmianie.

W miejsce dramatu Korzeniowskiego „Okno na pierwszym piętrze”, dana będzie komedia Vrchlickiego „W beczce Djogenesa”.

Nadto afisz ogłasza „Konkurenta i męża”, oraz „Teatr amatorski”.

* Teatr Letni w ogrodzie Saskim występuje dzisiaj z „Lukrecją Borgią”.

* W teatrze Małym dzisiaj po raz drugi z powodzeniem wystawiona krotowhila „Państwo Moulinard”.

Widowisko zakończy operetka Zajca „Figle Chochlika” z Zimajerową.

* „Paryżanka” z Lüdowa w tytułowej roli grana będzie po raz czwarty w sobotę.

* Jutro widowisk w teatrach warszawskich nie będzie.

Naznaczony na jutro „Hamlet” z udziałem Modrzejewskiej dany będzie w niedzielę lub we wtorek, o czem doniesiemy w popołudniowym numerze.

* Donoszą nam z Łodzi, iż pięć przedstawień w tamtejszym teatrze z udziałem Modrzejewskiej dało ogółem rs. 9,500 dochodu.

* (Ciech.) Program wczorajszego wieczoru „większego” w Towarzystwie muzycznym wyróżniał się przedewszystkiem obfitością pierwszorzędnym imion.

Jaśniały więc imiona: Bacha i Haendla, Mozarta i Beethovena, Szopena i Brahmsa, obok których skupiła się cała gromadka pracowników pomniejszych. Pierwszeństwo wśród wykonawców wczorajszych przysłać należy pannie Marji Kwiecińskiej.

Utalentowana śpiewaczka popisała się wykonaniem arji Haendla z oratorium p. t. „L'Allegro e Pensieroso”, epizodem, wymagającym obok rozwiniętej techniki, istotnego poczucia odrębnego stylu. Arja ta, napisana w modnej swojego czasu manierze naśladowczej, stanowi ilustrację muzyczną śpiewaka wiosny—słowika!

Rywalizacja głosu ludzkiego z trelami tej ptaszyny, naśladowanemi przez flet w akompaniamencie orkiestrowym, przedstawia trudności niezwykle.

Z zadania swego p. Kwiecińska wyszła w sposób zwycięzki, gdyż była w stanie zainteresować tą archaiczną nowością szerszy nawet ogół publiczności.

Oprócz tej arji, śpiewaczka wykonała cały szereg pieśni, wśród których wyróżniała się przepiękną pieśń Brahmsa („Liebestraum”).

Jedynym numerem z muzyki zbiorowej było „Jubilato” B. Scholza, utwór na chór żeński i solo (panna Kwiecińska). Praca ta utrzymana w swobodnym stylu polifonicznym, wyróżnia się zreczną fakturą.

Z popisów instrumentalnych wyróżniała się dodatkowa gra na skrzypcach pana Gawryłowa, który wykonał „Ciaconné” Bacha, „Tambourin” Leclaira, „Menueta” Mozarta (nad program, oraz taniec węgierski Brahmsa - Joachima i „Perpetuum mobile” Riesa.

Popis fortepjanowy panny Róży Meyersohn, uczenicy Pabsta w Moskwie, zaliczonym być może na karb zwykłej w Towarzystwie gościnności, gdyż wykonanie sonaty Beethovena (op. 90 E-minor), oraz kilku pomniejszych drobności nie nosiło cech głębszego artysty.

Deklamacja panny Anieli Bogusławskiej, która wypowiedziała z uczuciem apstrofę „Do kobiety”, dopełniała programu.

Wykonawcy wogóle cieszyli się powodzeniem.

== Zmiana kierunku.

Donosiliśmy niedawno, iż pewna część wychodźców z Warszawy i jej okolic została zwrócona w Bremie w inną stronę, zamiast do Brazylji, a mianowicie do Ameryki Północnej.

Jeden z tej partji napisał już z Nowego Jorku pod datą 11-go lutego list do żony, Agnieszki Biernackiej, utrzymującej magłę.

Według doniesienia Biernackiego, na okręcie

„Herman” partja emigrantów polskich składała się ze 140-tu osób.

Pojechali naturalnie tylko ci, którzy mieli pieniądze na bilet, gdyż do Stanów Zjednoczonych o bezpłatnym przewozie nie może być mowy.

Biernacki rozpacza, iż nie wie, gdzie się ma obrócić, podobnie i jego towarzysze.

Miedzy innymi wymienia: Piotra Staszewicza rymarza, Jana Chruscińskiego, posłańca, Antoniego Jawdusa, robotnika z fabryki Lilpopa i Raua, wreszcie młynarza z Woli, Dominika Grzegorzczaka

== Uratowany.

Mieszkaniec Saskiej Kępy Jan Dobrowolski, odpływając od brzegu Łódki, stracił równowagę i wpadł do wody.

Unieiony prądem wody, zaczął tonąć.

Dzięki tylko umiejętności pływania Dobrowolski utrzymał się na powierzchni wody do czasu przybycia pomocy i tonącego w stanie bezprzytomnym zdołano wyratować.

== Ofiara wodowstrętu.

Przed dwoma tygodniami w Wilnie został pokąsany przez psa wściekłego Boruch Szajcher.

Gdy go wieziono z dworca kolei petersburskiej do szpitala obłąkanych, przed gmachem szpitalnym okazało się, iż S. nie żyje.

== Niewczesny żart.

Nocy wczorajszej Antoni Tr., 18-letni wyrostek, zamieszkały przy rodzicach na ul. Hożej, wiedząc, iż matka z siostrą będą późno powracać, zaczął się w ciemnej sieni, udając stracha.

Pani Tr., na widok białej postaci z węglem zarzucym w ustach, wystraszyła się, lecz będąc silniejszą wnet ochłonęła.

Natomiast córka, osoba nerwowa i chorowita, padła z krzykiem zemdlona.

Wzywano w ciągu nocy aż trzech lekarzy, gdyż panny Tr. nie można się było docucić.

Przyprowadzona do zmysłów zapadła w silną gorączkę i jest obawa rozwinięcia się zapalenia mózgu.

Rodzice podwójnie są zaniepokojeni, gdyż sprawca niewczesnego żartu, rozpaczając nad swoim postępkiem, uciekł gdzieś i, pomimo usilnych poszukiwań, do wieczora nie został odszukany.

== Pokąsanie.

W dniu wczorajszym Wincenty Brzeszczyk, stangret ekwipaży prywatnego, poprawiając uprząż na koniu, został przez niesfornego rumaka pochwycony zębami.

Brzeszczyk ma wyrwaną część policzka i z bólu stracił przytomność.

Stangreta, po udzieleniu doraźnej pomocy, odwieziono do szpitala.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 15-go marca, o godz. 10-iej zrana, w gmachu bankowym odbędzie się niedoszłe do skutku w pierwszym terminie zebranie ogólne uczestników kasy zaliczkowo-wkładowej urzędników Banku państwa.

NEKROLOGJA.

CYPRJAN ZALEWSKI.

radca kolegjalny, emeryt, b. kasjer b. Banku Polskiego, b. obywatel ziemski, opatrzonej św. sakramentami, po krótkich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 10-go marca 1891 roku, przeżywszy lat 84. Nabożeństwo żałobne odbędzie się d. 12 marca, we czwartek, o godz. 11 rano w koście św. Krzyża, po skończeniu którego nastąpi wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła na cmentarz powązkowski. Na smutne te obrzędy w głębokim żalu pozostała żona wraz z rodziną zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. Osobno zaproszenia rozsyłane nie będą. 2—1016

† S. p. Aleksander Mikołaj JEZIERSKI.

b. obywatel miasta Warszawy, urzędnik drogi żelaznej terepolskiej, opatrzonej św. sakramentami, po długich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 10-go marca 1891 roku, przeżywszy lat 68. Pogrzeb w głębokim smutku żona, córka, zięć i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, dnia 12-go b. m., to jest we czwartek, o godzinie 11-iej przed poł., a następnie na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godzinie 4-iej po poł., na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 3—1013

† S. p. Marejanna z Jedlińskich JURKOWSKA.

przeżywszy lat 53, opatrzonej św. sakramentami, po długiej i ciężkiej chorobie, zakończyła życie dnia 11-go marca 1891 roku w Sińszewie. Strapieni: mąż, córka, zięć i wnuczka, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo i pogrzeb w dniu 13 marca, o godzinie 10-iej i pół rano, odbyć się mające. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 2—1020

† W dniu 13-ym marca, odbędzie się nabożeństwo żałobne w mieście Grodzisku, o godzinie 10-iej zrana, za spokój duszy ukochanego męża i ojca.

† S. p. Stanisława Mokronoskiego,

na które żona, córki, wnuczki i prawnuczki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —1019

† Za spokój duszy zmarłej dnia 5-go stycznia r. b.

† S. p. Rozalji Umaniec, odbędzie się w kościele św. Franciszka przy ulicy Zakroczymskiej, w dniu 12-ym marca, to jest dziś, o godzinie 10-iej zrana, nabożeństwo żałobne, na które pozostali syn i synów zapraszają niniejszem krewnych, przyjaciół i znajomych. —321

B. P. Benjamin Kleinerman,

adwokat przysięgły.

po długiej i ciężkiej chorobie, zmarł, przeżywszy lat 88. Pogrzeb w smutku rodzice, siostry i szwagier zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów na wyprowadzenie zwłok w dniu 12-ym b. m., o godzinie 1-oj z południa, z domu № 26 przy ulicy Karmelickiej, na cmentarz wyznania mojżeszowego. —1030—

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 11-go marca. (Tel. Aj. półn.) — Ogłoszone zostały rozporządzenia o ujednoliciu gubernij Królestwa Polskiego z Cesarstwem pod względem kar za potajemny przewóz towarów i o zatwierdzeniu ustawy Towarzystwa warzelnego soli w Ciechocinku.

Petersburg 11-go marca. (Tel. Ajencji półn.) — W Zbiorze praw ogłoszone zostały ustawy: a) o założeniu nowego oddziału ziemskiego banku szlacheckiego dla załatwiania spraw b. Towarzystwa wzajemnego kredytu rolnego, b) o zezwoleniu na zbieranie w całym państwie składek celem zgromadzenia kapitału na wsparcia dla podupadłych rodzin po lekarzach, c) o zatwierdzeniu przepisów przyjęcia do komisji państwowej umorzenia długów 4½% obligacji pożyczki wewnętrznej, konsolidowanej kolei żelaznych, pierwszej emisji z r. 1890-go; przyczem w miejsce ich będą wydawane papiery imienne.

Mitawa 11-go marca. (Tel. Ajencji półn.) — Rada szkolna szkół prawosławnych nadbałtyckich opracowała projekt nowej ustawy dla tych szkół, a prócz tego projekt przymusu uczęszczania do szkoły dla wszystkich dzieci prawosławnych, znajdujących się w wieku odpowiednim.

SYTUACJA W AUSTRII.

Wiedeń 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Rada ministrów przystąpi w tych dniach do ułożenia mowy tronowej. Rokowania z przewodzcami stronnictw rozpoczęte. Organa lewicy wobec upadku starożeczów bardzo zhardziały. Czują one, że hr. Taaffe, utraciwszy jeden ze swoich filarów, będzie zmuszony szukać poparcia u Niemców liberalnych. Żądają oni teraz wyrotu całego ministerjum i dotychczasowego systemu. Położenie trudne.

POWODZIE.

Wiedeń 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Dunaj opada.

Poznań 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Woda przybrała w ciągu doby o 54 centymetry, t. j. do 4 m. 20 ctm. Nizko położone ulice, jak: Piaskowa, Szyperska, Wieżowa, Wenecka (w części), bydlące targowisko, droga do Dębiny i t. d. już zalane. Pomosty poustawiane, łodzie przygotowane. W Pogorzeli przybrała woda o 37 ctm. (do 4 m. 20 ctm.); w Śremie o 7 ctm. (do 3 m. 32 ctm.). Z Koła donoszą, że Warta wezbrała tam o 6 stóp i że lody już ruszyły; w Sieradzu o 8 stóp.

Poznań 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Powódź wzmacnia się. Wiele ludzi bez dachu.

WYBÓR BISMARCKA

Berlin 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Wbrew innym doniesieniom zapewnia dzisiejsza *Nationalzeitung*, że ks. Bismarck bynajmniej nie zamierza przyjąć mandatu poselskiego. Wszystkie głównie organa narodowo-liberalne niezadowolone są z postawienia kandydatury ks. Bismarcka.

DYMISJA GOSSLERA.

Berlin 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Dzisiejsze dzienniki wieczorne utrzymują, że minister oświaty Gossler podał się do dymisji.

Berlin 11-go marca. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Wiarogodnie zapewniają, że cesarz przyjął dymisję Gosslera. (Aj. półn.)

CLA PROTEKCYJNE.

Berlin 11-go marca. (Tel. Ajencji półn.) — *Vossische Ztg.* odzywa się znów energicznie przeciw zawarciu z Austrią traktatu handlowego na podstawie cel różniczkowych, które mogą być wymierzone tylko przeciw Rosji. Podobna umowa odosobniłaby Niemcy także i w politycznym względzie.

KSIĄŻE NAPOLEON.

Rzym 11-go marca. (Tel. pr. Kur. W.) — Usiłowania króla Humberta, kardynała Mermilloda i msgr. Anzino, aby pojednać znanego z wolterjanizmu księcia Napoleona z kościołem, rozbijają się dotąd o niezłomny opór chorego. Syna nie dopuszczono do ojca, aby nie wywołać rozdrażnienia.

SPRAWA GARASZANINA.

Belgrad 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Pomiędzy listami uduszonej w więzieniu Heleny Knicaninowej, znaleziono list bez podpisu, którego autor w wyrazach zagadkowych lecz dosyć przezroczywych cieszy się z zamierzonego zamachu na życie Milana. Od chwili, gdy królowi ten list pokazano, nabrał on przekonania, że Garaszanin jest jego wrogiem. List ów miał być pisany ręką byłego prezesa ministrów. Wskutek tego Milan rozstał się niebawem z Garaszaninem. Są poszlaki, że Helena Knicaninowa mogła wiele drastycznych szczegółów o usposobieniach i planach Garaszanina powiedzieć i dlatego została uduszoną w więzieniu, podobnie, jak przyjaciółka jej, Helena Markowiczowa, sprawczyni zamachu na życie króla Milana.

„MŁODA ARMENJA”.

Konstantynopol 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Młoda Armenia zaczyna coraz jawniej występować z dążeniami separatystycznymi. Emigranci armeńscy utworzyli pod protektorem wicekróla Ispahanu pułk mający nawet samych armeńskich oficerów. Patrioci z Erzerumu ofiarowali temu pułkowi chrześcijańskiemu, który nominalnie przyjął służbę szacha perskiego, sztandar z napisem: „Armenia niepodległa”. Około sześciu armeńczyków wydalonych z wilajetu erzerumskiego osiadło tymczasowo w Ispahanie.

Lwów 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — W wydziale krajowym odbyła się dzisiaj konferencja w sprawie budowy nowego teatru. Delegacja rady miejskiej oświadczyła, że gmina ofiaruje plac wartości pół miliona złr. pod warunkiem, że kraj przyjmie na siebie budowę teatru, który przejdzie potem na jego własność.

Berlin 11-go marca. (Tel. Ajencji półn.) — Na posiedzeniu parlamentu podczas rozpraw nad petycją w sprawie dopuszczania kobiet do wyższych zakładów naukowych członek centrum katolickiego Orterer oświadczył się przeciw petycji.

Berlin 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Komisja budżetowa parlamentu przyjęła znaczną większość kredytu dwóch milionów na budowę dwóch nowych pancerników. (Aj. półn.)

Berlin 11-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — Doświadczenia czynione ze środkiem prof. Liebreicha wykazały skuteczność jego także w wypadkach blonicy (dyfterytu).

Puck 11-go marca. (Tel. pryw. K. War.) — Robotnika, który namawiał ludzi do wychodźstwa do Brazylii, skazał tutejszy sąd ławniczy na więzienie czterotygodniowe. Inna osoba za podobną czynność skazana została na 6 tygodni więzienia.

Rzym 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. Warsz.) — Kontyngens rekrutów ma być zwiększony z 82,000 ludzi na 95,000.

Londyn 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — W Melbourne tworzą fabrykanci i pracodawcy „fundusz obrony narodowej”, przeznaczony na prowadzenie skutecznej walki odpornej przeciw uroszczeniom świata robotniczego. Fundusz wyniesie 500,000 funt. szterl.

Bukareszt 11-go marca. (Tel. pr. K. W.) — Wybory do izby deputowanych odbędą się od d. 23-go do 25-go kwietnia.

Bukareszt 11-go marca. (Tel. pr. Kur. W.) — Wszyscy prawie prefekci podali się do dymisji, nie chcąc służyć pod „rządem bojarów”.

Belgrad 11-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Dzienniki tutejsze witają sympatycznie zwycięstwo młodoczechów. (Aj. półn.)

Belgrad 11-go marca. (Tel. pr. K. W.) — Skupczyna przyjęła budżet w trzecim czytaniu. (Aj. półn.)

Konstantynopol 11-go marca. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Posel Nelidow zawiadomił W. Portę, że wobec faktu, iż zwierzchnictwo sułtana w Egipcie jest tylko nominalnem, gdyż w rzeczywistości rządzi tam Anglja, Rosja nie widzi powodu, aby zawarcie konwencji handlowej z Egiptem robić zależnem od traktatu handlowego z Turcją. W. Porta uczuła się tym komunikatem żywo dotkniętą i zapewne podniesie sprawę ewakuacji Egiptu przez Anglję.

Sofja 11-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — Rząd bułgarski domaga się od Serbji wydania naczelnika bandy, która przed kilkoma laty porwała inżynierów Laendlera i Bindera w Bellowie. Jest nim Awramow, który w Belgradzie przybrał nazwisko Kosty Iwanowa. Pasiecz odmawia dotąd wydania, twierdząc, że banda, której przewodniczył Awramow, miała cele polityczne.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 11-go marca. (Tel. pryw. Kurjera Warsz.) — Giełda wciąż jest usposobiona mocno dla rubli i wartości russkich, co przypisać należy wysokim cenom zboża i spodziewanym licznym zapotrzebowaniom ziarna russkiego. Ruble obrotach końcomiesięcznych osiągały w początku posiedzenia i w chwili zamknięcia czynności urzędowych 240. W porównaniu z wczorajszymi kursami poprawiły się banknoty russkie w obu terminach o 50 fen. Warszawa krótkoterminowa lepiej o 60 fen., krótki Petersburg o 80 fen., długoterminowy zaś o 10 fen. Przekazy na Wiedeń również lepiej o 20 fen. w obu terminach (krótkie 177.10), a długoterminowe (176.30). Listy zastawne ziemskie i listy likwidacyjne poprawiły się o 10 kop., a pożyczki wschodnie o 30 kop. Bez zmiany notowano 4½% pożyczki konsolidowane russkie z r. 1880-go, 4½% listy zastawne russkie i kupony celne osiągnęły zwykłe pożyczki premjowe russkie z r. 1866-go, zniżkę natomiast 6½% russkie renty złote. Akcje kredytowe austriackie bez ruchu. Dyskonto prywatne pozostaje wciąż na tej samej wysokości. Żyto w dalszym ciągu miało dziś mały pokup i oddawane było taniej o 50 fen. w obu terminach.

Berlin 11-go marca (notowanie urzędowe giełdy).
Bil. bank. rus. w tr. nst. 239.95   Akcje d. z. war.-wied. —.—
Weksle na Warszawę 239.70   Akcje kredytowe —.—
Wek. na Petersb. krót. 239.50   Weksle na Lon. kr. —.—
Wek. na Petersb. dług. 238.20   —————
Bil. ban. russk. na dost. 240.—   Żyto w tow. gotow. 183.25
Wschodnia poz. II em. 76.50   Żyto na wiosnę 181.25
Listy zast. serji I-ej 74.70
Kursa z 10-go marca. 239.45, 239.10, 238.70, 238.10, 239.50, 76.20, 74.70, 175.10, 183.75, 181.75.

POWÓDZ.

Ostatnia nasza południowa notatka oznaczała stan wody na Wiśle 15 stóp 9 cali.

Do godziny 2-ej po południu poziom Wisły był bez zmiany, wkrótce jednak zaczął się podwyższać.

Do godziny 4-ej po południu stan wody kilkakrotnie się zmieniał, woda przybierała i opadała; dopiero po godzinie 4-ej zaczął się z większą szybkością przybór.

Do godziny 5-ej stan wody podniósł się do 17 stóp, do godziny 5-ej stan wody podniósł się, tak, iż na prawie zalewając niżej położone ulice, tak, iż na prawie zalewając niżej położone ulice, tak, iż na prawie zalewając niżej położone ulice.

Z rozporządzenia p. o. oberpoliemajstra, wynajętych jest 40 łodzi, które w razie potrzeby winny bez pobierania jakiegokolwiek opłaty przewozić nieszkodliwych i ich dobytek. Natychmiast też część tych łodzi sprowadzono na zalane ulice.

Do godziny 8-ej z zalanych miejsc zebraliśmy następujące szczegóły:

Pomiędzy mostami.

Na Rybakach woda wystąpiła już w południe, lecz zalew zupełny nastąpił dopiero wieczorem. Ulica pod wodą znajduje się od n-ru 8-go do 24-go.

W domu nr. 18 z powodu niezabitych okien piwnice w zupełności zalane; do mieszkań tego domu woda przedostała się sieniami.

W domu nr. 8, gdzie znajduje się szlachta, tak kowcy cały obłany wodą; parterowe oficyny tego domu też pod wodą, która weiska się do mieszkań biedaków, niekających z dziećmi i ruchomościami

